

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

Національний університет «Запорізька політехніка»

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра Підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

(найменування кафедри, яка відповідає за дисципліну)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Гугнін Е.А.

2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 05 Вступ до спеціальності

(код і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 073 «Менеджмент»

(код і найменування спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) Менеджмент в будівництві

(назва освітньої програми (спеціалізації))

інститут, факультет Фізико-технічний
Будівництва, архітектури та дизайну

(найменування інституту, факультету)

мова навчання українська

2020 рік

Робоча програма «Вступ до спеціальності» для студентів
(назва навчальної дисципліни)
 спеціальності 073 «Менеджмент»,
 освітня програма Менеджмент в будівництві
(назва освітньої програми (спеціалізації))
 (спеціалізація) Менеджмент в будівництві
 « 01 » 09 20 20 року - 16 с.

Розробник: Бобко Н.А., ст. викл. каф. ПТБД
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Підприємництва, торгівлі та біржової діяльності»

Протокол від « 01 » 09 20 20 року № 1

Завідувач кафедри «Підприємництва, торгівлі та біржової діяльності»

« 01 » 09 20 20 року [підпис] (А.М. Ткаченко)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету Будівництва, архітектури та дизайну
(найменування факультету)

Протокол від « 24 » 09 20 20 року № 2

« 24 » 09 20 20 року Голова [підпис] (В.О. Савченко)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 <u>«Управління та адміністрування»</u> (шифр і найменування)	нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність <u>073 «Менеджмент»</u> (код і найменування) Освітня програма <u>Менеджмент в будівництві</u> (назва освітньої програми)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ - _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
		15 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		15 год.	2 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	84 год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 50,0% / -

для заочної форми навчання – 7,1% / -

1. Мета навчальної дисципліни

Мета: прискорення адаптації студентів до умов та вимог вузівського життя, а також ознайомлення їх із сутністю, змістом та практичною спрямованістю освітньої програми «Менеджмент в будівництві» спеціальності 073 «Менеджмент».

Основними завданнями вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності» є:

- вивчення історії розвитку менеджменту;
- розуміння менеджменту як спеціальності у системі вищої освіти;
- засвоєння основ менеджменту в будівництві;
- характеристика системи вищої освіти в Україні та організації навчально-виховного процесу;
- дослідження сучасних підходів до менеджменту в будівельній галузі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати

інтегральну компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

загальні компетентності:

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

фахові компетентності:

СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

очікувані програмні результати навчання:

ПР3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПР4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПР5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПР6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПР8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПР9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

ПР16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

2. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Основи менеджменту в будівництві.

Тема 1. Історія розвитку менеджменту.

Передумови виникнення науки управління. Існуючі парадигми менеджменту. Школа наукового управління. Класична (адміністративна) школа. Неокласична школа управління: школа людських стосунків і школа наук про поведінку. Характеристики підходів до управління: кількісний, системний, процесний і ситуаційний. Сучасний стан і перспективи розвитку менеджменту в Україні.

Тема 2. Менеджмент як спеціальність у системі вищої освіти.

Потреби економіки та підготовка управлінців нового типу в Україні. Менеджер як організатор конкретних видів діяльності в організації. Робота менеджера нижчого, середнього і вищого рівнів управління організацією. Роль менеджера у виборі стратегії та розробці тактики управління господарською діяльністю. Розробка, прийняття та реалізація управлінських рішень. Основні завдання, що вирішують менеджери: загальне управління; управління стратегічним розвитком підприємства; управління організаційними змінами; управління інноваційною та інвестиційною діяльністю; корпоративне управління; управління людськими ресурсами; управління фінансовою діяльністю; управління маркетинговою діяльністю підприємства. Проблеми удосконалення функцій менеджменту: планування, організації, мотивації та контролю.

Тема 3. Основи менеджменту в будівництві.

Становлення поняття менеджменту. Капітальне будівництво – сукупність різних видів діяльності у будівництві. Інвестиційні процеси у будівництві. Структура капітального будівництва. Необхідність управління капітальним будівництвом.

Тема 4. Вища освіта в Україні у контексті Болонського процесу. Державний стандарт вищої освіти в Україні.

Система вищої освіти в Україні та перспективи її розвитку. Вхідження до Єдиного європейського освітнього простору. Болонський процес як засіб інтеграції та демократизації вищої освіти країн Європи. Європейська кредитно-трансферна система (ECTS). Таблиця відповідності шкали оцінювання ECTS з національною системою оцінювання в Україні та ВНЗ. Ступеневість вищої освіти, стисла характеристика освітньо-кваліфікаційних рівнів підготовки фахівців. Система державних стандартів вищої освіти. Галузевий стандарт спеціальності 073 «Менеджмент». Варіативні освітньо-кваліфікаційні характеристики та освітньо-професійні програми всіх рівнів підготовки з професійного спрямування «Менеджмент в будівництві».

Змістовий модуль 2. Організація навчально-виховного процесу.

Тема 5. Структура вищого навчального закладу та організація навчально-виховного процесу.

Місце ВНЗ у системі вищої освіти та системі підготовки кадрів вищими навчальними закладами для економіки України. Загальні відомості про ВНЗ. Статут ВНЗ, Правила внутрішнього трудового розпорядку ВНЗ. Основні структурні підрозділи ВНЗ. Види і зміст навчальних занять. Роль і місце кожного виду занять у формуванні якостей фахівця. Лекції, семінарські та практичні заняття як основні форми аудиторних занять. Форми проведення семінарських і практичних занять. Організація самостійної роботи студентів у процесі підготовки до семінарських і практичних занять. Консультації та їх значення. Практична підготовка студентів з фаху. Роль і місце навчальних практик у підготовці менеджерів. Особливості

організації навчального процесу студентів з фаху. Місце всіх видів занять студентів у навчальному плані та їх роль у формуванні майбутнього фахівця. Організація самостійної роботи студентів (СРС) та форми її контролю. Практична цілеспрямованість завдань для самостійної роботи студентів.

Тема 6. Роль випускової кафедри у підготовці фахівців з менеджменту в будівництві.

Ознайомлення з кафедрами ВНЗ. Роль випускової кафедри у забезпеченні змісту та організації підготовки фахівців з менеджменту в будівництві: розроблення варіативної компоненти освітньо-кваліфікаційної характеристики та освітньо-професійної програми, навчальних планів, формування навчально-методичного комплексу спеціальності, організація усіх видів практики, викладання профільних професійно-орієнтованих дисциплін. Ознайомлення з навчальним планом: графік навчання, навчальні дисципліни та структурно-логічна схема, загальний обсяг навчальних годин та їх структура за формами організації навчання (аудиторна, самостійна, індивідуальна робота), видами аудиторних занять (лекції, практичні та лабораторні заняття). Організація навчально-виховної роботи на випусковій кафедрі. Організація індивідуальної роботи зі студентами. Організація науково-дослідної діяльності викладачів і студентів, зв'язки з виробництвом.

Тема 7. Професійні компетенції та зони відповідальності менеджерів.

Вимоги до особистості менеджера. Ділові властивості: компетенції (професійні знання та практичний досвід) й організаторські здібності. Особистісні властивості: вольові та морально-психологічні риси, здоров'я та спосіб життя. Підприємливість та комунікабельність. Лідерство. Самовдосконалення. Самоменеджмент.

Тема 8. Сучасні підходи до менеджменту в будівельній галузі.

Проблематика менеджменту будівельного підприємства. Якість менеджменту будівельного підприємства. Організаційні структури управління будівельним підприємством.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Основи менеджменту в будівництві												
Тема 1. Історія розвитку менеджменту	12	2	2	-	-	8	12	-	-	-	-	12
Тема 2. Менеджмент як спеціальність у системі вищої освіти	11	2	2	-	-	7	11	1	1	-	-	9
Тема 3. Основи менеджменту в будівництві	11	2	2	-	-	7	11	-	-	-	-	11
Тема 4. Вища освіта в Україні у контексті Болонського процесу. Державний стандарт вищої освіти в Україні	11	2	2	-	-	7	11	1	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	45	8	8	-	-	29	45	2	1	-	-	42

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 2. Організація навчально-виховного процесу												
Тема 5. Структура вищого навчального закладу та організація навчально-виховного процесу	12	2	2	-	-	8	12	1	1	-	-	10
Тема 6. Роль випускової кафедри у підготовці фахівців з менеджменту в будівництві	11	2	2	-	-	7	11	-	-	-	-	11
Тема 7. Професійні компетенції та зони відповідальності менеджерів	11	2	2	-	-	7	11	1	-	-	-	10
Тема 8. Сучасні підходи до менеджменту в будівельній галузі	11	1	1	-	-	9	11	-	-	-	-	11
Разом за змістовим модулем 2	45	7	7	-	-	31	45	2	1	-	-	42
Усього годин	90	15	15	-	-	60	90	4	2	-	-	84

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачається навчальним планом	
2		
...		

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна/заочна
1	Історія розвитку менеджменту	2/-
2	Менеджмент як спеціальність у системі вищої освіти	2/1
3	Основи менеджменту в будівництві	2/-
4	Вища освіта в Україні у контексті Болонського процесу. Державний стандарт вищої освіти в Україні	2/-
5	Структура вищого навчального закладу та організація навчально-виховного процесу	2/1
6	Роль випускової кафедри у підготовці фахівців з менеджменту в будівництві	2/-
7	Професійні компетенції та зони відповідальності менеджерів	2/-
8	Сучасні підходи до менеджменту в будівельній галузі	1/-
	Усього	15/2

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачається навчальним планом	
2		
...		

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна/заочна
1	Історія розвитку менеджменту	8/12
2	Менеджмент як спеціальність у системі вищої освіти	7/9
3	Основи менеджменту в будівництві	7/11
4	Вища освіта в Україні у контексті Болонського процесу. Державний стандарт вищої освіти в Україні	7/10
5	Структура вищого навчального закладу та організація навчально-виховного процесу	8/10
6	Роль випускової кафедри у підготовці фахівців з менеджменту в будівництві	7/11
7	Професійні компетенції та зони відповідальності менеджерів	7/10
8	Сучасні підходи до менеджменту в будівельній галузі	9/11
	Усього	60/84

8. Індивідуальні завдання

Не передбачається навчальним планом

9. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (рисунок, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного;
- проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації.

10. Методи контролю

Для студентів денної форми навчання: усне та письмове опитування на практичних заняттях, аудиторне розв'язання задач, тестування. Для студентів заочної форми навчання: аудиторне розв'язання задач, захист контрольної роботи, тестування.

11. Політика курсу та критерії оцінювання

Політика курсу

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;

- самостійна робота включає в себе самостійне опрацювання питань, що стосуються тем лекційних занять, які не викладені під час занять або ж були розглянуті коротко, їх поглиблене опрацювання за рекомендованою літературою, а також виконання практичних завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу;

- індивідуальну роботу студент виконує самостійно, відповідно до методичних вказівок та визначених викладачем завдань і термінів;

- ліквідація заборгованості відбувається під час проведення консультацій з дисципліни за графіком визначеним викладачем;

- здобувачі вищої освіти мають право отримати оцінку за залік автоматично – у випадку, якщо впродовж семестру набрали від 60-100 балів;

- здобувачі вищої освіти, після завершення аудиторних занять, мають право підвищити свою оцінку лише під час складання заліку (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії.

Політика щодо академічної доброчесності:

- списування під час контрольних робіт та заліку заборонені (у т.ч. із використанням мобільних девайсів). За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент отримує 0 балів і зобов'язаний повторно скласти контрольну роботу чи залік;

- під час роботи над завданнями, у випадку користування інтернет-ресурсами та іншими джерелами інформації, студент зобов'язаний зазначити відповідне джерело;

- усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 30%;

- у разі виявлення факту текстових запозичень більше 30% студент отримує за завдання 0 балів і має повторно виконати завдання.

Політика щодо відвідування:

- відвідування занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим компонентом навчання;

- з об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік, карантин) навчання може відбуватись у дистанційному режимі. За погодженням із керівником курсу студент може презентувати виконані завдання під час консультацій;

- студент зобов'язаний дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Політика щодо якості набутих знань та компетентностей:

Згідно з п. 4.2.2 Положення про систему забезпечення Національним університетом «Запорізька політехніка» якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості) зі змінами (згідно з рішенням вченої ради університету протокол № 1/21 від 27.08.2021 р.) оцінка якості набутих здобувачем вищої освіти знань та компетентностей здійснюється за результатами контрольних заходів, які включають вхідний, поточний, рубіжний (модульний), підсумковий контроль, а також ректорські контрольні роботи.

Вхідний контроль проводиться на початку вивчення нового курсу з метою визначення рівня підготовки студентів з дисциплін, які забезпечують цей курс. Контроль проводиться на першому занятті за завданнями, які відповідають програмі попередньої(их) дисципліни. Результати контролю аналізуються на кафедральних (міжкафедральних) нарадах спільно з викладачами, які проводять заняття із

забезпечувальної дисципліни. За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги студентам, коригування освітнього процесу.

Поточний контроль проводиться викладачами під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотнього зв'язку між викладачами та студентами у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією студентів. Результати поточного контролю використовується викладачем для коригування методів і засобів навчання та студентами для подальшого планування самостійної роботи. Поточний контроль може проводитися у формі усного чи письмового опитування або експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях тощо, за результатами якого студент допускається до виконання контрольної роботи, виступів студентів при обговоренні питань на практичних заняттях, а також у формі комп'ютерного тестування. Форми проведення поточного контролю та критерії оцінювання рівня знань визначаються відповідною кафедрою. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією при проведенні заліку і враховуються викладачем при визначенні результатів рубіжного контролю та підсумкової оцінки з певної дисципліни.

Рубіжний (модульний) контроль – це контроль знань студентів після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Цей контроль може бути модульним і проводитись у формі контрольної роботи, тестування, виконання розрахункового завдання, курсового проекту (роботи) тощо. Форма контрольного заходу і критерії оцінювання під час рубіжного контролю визначається кафедрою і відображаються у навчальній програмі дисципліни. За підсумками першого та подальшого рубіжного (модульного) контролю викладач може сформулювати підсумкову оцінку знань студентів і оголосити її до початку екзаменаційної сесії. Під час екзаменаційної сесії студенти, які не згодні з оцінкою за підсумками рубіжного контролю, складають залік. Модульний контроль є необхідним елементом рейтингової технології освітнього процесу.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться у формі заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом студента.

Оцінювання проводиться за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється в екзаменаційну відомість, є сумою балів за різні види навчальної роботи:

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ (впродовж кожного з модулів)	Робота на лекціях: - присутність на лекційних заняттях; - участь в експрес-опитуванні (тестуванні); - участь у навчальній дискусії.	до 10 балів за модуль
	Робота на практичних заняттях: - присутність на заняттях; - доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни;	до 90 балів за модуль

	- усне опитування, тестування, вирішення практичних завдань, розв'язок задач; - участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання.	
РУБІЖНИЙ (МОДУЛЬНИЙ) КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимальна оцінка – 100 балів
	Модульний контроль № 2	Максимальна оцінка – 100 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ залік	Залік включає 2 теоретичні питання, кожне з яких оцінюється до 25 балів та практичне завдання, що оцінюється до 50 балів.	Критерії оцінювання зазначено в таблиці «Шкала оцінювання: національна та ECTS»

За роботу на лекційних та практичних заняттях бали розподіляються таким чином:

Бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка
90-100	Здобувач вищої освіти демонструє: - творчий підхід до засвоєного матеріалу, повноту і правильність виконання завдання; - вміння застосовувати різні принципи й методи в конкретних ситуаціях; - глибокий аналіз фактів і подій, спроможність прогнозування результатів від прийнятих рішень; - чітке, послідовне викладення відповіді; - вміння пов'язати теорію і практику; - бере активну участь у науковій роботі (конференції, круглі столи, наукові семінари, публікація статей).	Високий Здобувач вищої освіти набув фахових компетентностей з відповідними програмними результатами з дисципліни.	Відмінно (А)
85-89	Здобувач вищої освіти демонструє: - глибоке знання матеріалу, повноту і правильність виконання завдання, проте мають місце деякі непринципові помилки чи помилки несуттєвого характеру; - переважання логічних підходів у відповідях на питання; - вміння пов'язати теорію з практикою.	Достатній Здобувач вищої освіти набув фахових компетентностей з відповідними програмними результатами з дисципліни, однак під час відповідей припустився незначних неточностей.	Добре (В)
75-84	Здобувач вищої освіти демонструє: - належне володіння матеріалом та вміння його застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності (при цьому помилки у відповідях /розв'язках/ розрахунках не є системними; - переважання логічних підходів у відповідях на питання, проте на додаткові питання з теоретичних положень та практичних завдань відповідь нечітка і неповна; - не завжди має місце чітке прогнозування подій від пропонованих рішень ситуацій; - вміння пов'язати теорію і практику.	Достатній Здобувач вищої освіти набув фахових компетентностей та відповідних програмних результатів з дисципліни, однак на додаткові питання з теоретичних положень та практичних завдань відповідь не чітка та не повна.	Добре (С)
70-74	Здобувач вищої освіти демонструє: - репродуктивний підхід до засвоювання матеріалу; - недостатню повноту знань при	Середній Здобувач вищої освіти частково набув фахових компетентностей та програмних результатів з	Задовільно (D)

	<p>викладенні матеріалу;</p> <ul style="list-style-type: none"> - засвоєння теоретичного матеріалу, передбаченого програмою дисципліни; - допущення значної кількості неточностей і грубих помилок при вирішенні практичних завдань, які здатний усунути після зауваження викладача; - порушення логічної послідовності при викладенні матеріалу; - вміння пов'язувати питання теорії і практики. 	<p>дисципліни та забезпечує достатній рівень відтворення та застосування основних положень дисципліни.</p>	
60-69	<p>Здобувач вищої освіти демонструє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - репродуктивний підхід до засвоєння та викладання матеріалу; - недостатню повноту викладення матеріалу; - поверхневі знання основного матеріалу; - наявність значної кількості неточностей у викладі матеріалу; - порушення логічної послідовності при викладі матеріалу; - вміння пов'язувати питання теорії і практики. 	<p>Середній</p> <p>Здобувач вищої освіти частково набув фахових компетентностей та програмних результатів з дисципліни і має мінімально допустимий рівень знань з усіх складових навчальної програми дисципліни.</p>	Задовільно (E)
35-59	<p>Здобувач вищої освіти демонструє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відсутність знань з більшої частини матеріалу, слабе засвоєння принципів положень курсу; - наявність грубих, принципів помилок при виконанні отриманих завдань; - відповіді неправильні зі значною кількістю суттєвих помилок; - пасивне опрацювання матеріалу з дисципліни. 	<p>Низький</p> <p>Здобувач вищої освіти набув окремих фахових компетентностей та програмних результатів з дисципліни, але не забезпечує практичної реалізації завдань, що формуються при вивченні курсу.</p>	Незадовільно з можливістю повторного складання (FX)
1-34	<p>Здобувач вищої освіти демонструє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - повне не виконання вимог робочої програми з вивчення курсу; - наявність грубих, принципів помилок при виконанні отриманих завдань; - неграмотне і неправильне викладення відповідей; - пасивне опрацювання матеріалу з дисципліни. 	<p>Незадовільний</p> <p>Здобувач вищої освіти не набув фахових компетентностей і не здатний до самостійного вирішення завдань, які окреслює дисципліна.</p>	Незадовільно з повторним вивченням (F)

За умови, якщо здобувач вищої освіти через поважні обставини не отримав мінімальної кількості балів за поточним контролем з окремих змістових модулів, або не згодний з оцінкою, він може під час рубіжного контролю написати модульну контрольну роботу.

Оцінювання рубіжного контролю здобувачів вищої освіти з дисципліни здійснюється за 100-бальною шкалою. Розподіл балів за модулями відбувається таким чином:

- модуль № 1 – 100 балів;
- модуль № 2 – 100 балів.

Модульна контрольна робота складається з двох теоретичних питань та практичного завдання.

Шкала оцінювання завдань модульної контрольної роботи

Вид завдання	Бали	Критерії оцінки
Теоретичні питання: 2 питання по 25 балів максимум за кожне	20-25 балів	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом в повному обсязі, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичного питання. Відповідь на питання сформульовано в термінах дисципліни, викладено науковою мовою, демонструє авторську позицію здобувача вищої освіти.
	15-19 балів	Здобувач вищої освіти загалом володіє навчальним матеріалом, самостійно викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
	9-14 балів	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
	5-8 балів	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст питання під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.
	0-4 балів	Здобувач вищої освіти: - не володіє навчальним матеріалом; - не в змозі його викласти; - не розуміє змісту теоретичних питань.
Практичне завдання (максимум 50 балів)	40-50 балів	Здобувач вищої освіти дав повну вичерпну відповідь, яка складається з: - правильного вибору алгоритму вирішення завдання; - правильного арифметичного результату; - доцільного і логічного пояснення виконаних розрахунків (у разі потреби); - структурованого викладу матеріалу теоретичної частини завдання; - ґрунтовних висновків. При виконанні завдання допускається не більше 1-2 несуттєвих помилок або описок.
	30-39 балів	Загалом здобувач вищої освіти дав повну відповідь, яка складається з: - правильного вибору алгоритму вирішення завдання; - правильного арифметичного результату (або не більше 3-4 несуттєвих помилок); - пояснення виконаних розрахунків (у разі потреби); - структурованого викладу матеріалу теоретичної частини завдання; - висновків. Загалом завдання повинно бути виконано не менш ніж на 75%.
	18-29 балів	Відповідь здобувача вищої освіти: - містить суттєві помилки у виборі алгоритму вирішення завдання; - містить грубі помилки у розрахунках / має неправильно визначений арифметичний результат (якщо він є необхідним) або не має пояснень та висновків; Загалом завдання виконано менш ніж на 75%.
	10-17 балів	Здобувач вищої освіти розуміє суть завдання, але його відповідь: - містить суттєві помилки у виборі алгоритму вирішення завдання; - містить грубі помилки у розрахунках / має неправильно визначений арифметичний результат (якщо він є необхідним); - не має пояснень та висновків; - містить не більше 30% виконаного завдання.
	0-9 балів	Здобувач вищої освіти: - не розуміє завдання;

			<ul style="list-style-type: none"> - не в змозі його виконати; - виконав завдання повністю неправильно; - виконав менш ніж 20% завдання.
--	--	--	---

Результати поточного та модульного контролю узагальнюються таким чином:

Змістовий модуль № 1 (Т1, Т2, Т3, Т4)	Змістовий модуль № 2 (Т5, Т6, Т7, Т8)	Визначення остаточної оцінки (максимум 100 балів)
Поточний контроль (ПК 1)	Поточний контроль (ПК 2)	$ПК = (ПК\ 1 + ПК\ 2) / 2$
Рубіжний (модульний) контроль (РМК 1)	Рубіжний (модульний) контроль (РМК 2)	$РМК = (РМК\ 1 + РМК\ 2) / 2$
Підсумок		$(ПК + РМК) / 2$

Якщо здобувач вищої освіти не отримав достатньої кількості балів за поточними результатами та результатами модульного контролю, залік виставляється за результатами оцінювання за шкалою ЄКТС відповідей (в усній або письмовій формі) на контрольні питання заліку та виконання практичного завдання. Контрольні питання до заліку здобувачів вищої освіти розміщено в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua>. Структура білета до заліку відповідає структурі модульної контрольної роботи та оцінюється за аналогічними критеріями.

Залік

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (залік)
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
12	12	13	13	13	12	13	12	100

T1, T2, ... T8 – теми змістових модулів.

Таким чином, остаточна оцінка за курс для здобувачів вищої освіти *денного відділення* розраховується за одним з таких варіантів:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

До екзаменаційної відомості заносяться сумарні результати в балах за 100-бальною шкалою, 4-бальною національною шкалою та за шкалою ECTS.

Контроль знань здобувачів вищої освіти *заочного відділення* здійснюється шляхом виконання та подальшого захисту контрольної роботи у вигляді відповідей на питання, що стосуються змісту роботи. Зміст завдань контрольної роботи розміщено в системі

дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua> та у методичних вказівках до виконання контрольної роботи з дисципліни.

За умови, якщо здобувач вищої освіти через поважні обставини не виконав, або не зміг захистити контрольну роботу, або не згоден з оцінкою, він складає залік з дисципліни. Структура білета до заліку відповідає структурі модульної контрольної роботи (два контрольні питання, що виконуються в усній або письмовій формі, та практичне завдання) та оцінюється за аналогічними критеріями. Контрольні питання до заліку здобувачі вищої освіти можуть знайти в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua>. До екзаменаційної відомості заносяться результати в балах за 100-бальною шкалою, 4-бальною національною шкалою та за шкалою ECTS.

12. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Вступ до спеціальності» [Електронний ресурс] / Укладач Н.А. Бобко.
2. Методичні вказівки для виконання контрольної та самостійної роботи з дисципліни «Вступ до спеціальності» [Електронний ресурс] / Укладач Н.А. Бобко.

13. Рекомендована література

Базова

1. Європейський простір вищої освіти та Болонський процес: Навчально-методичний посібник / Т. М. Димань, О. А. Боньковський, А. Г. Вовкогон. – БНАУ, 2017. – Одеса: НУ «ОМА», 2017. – 106 с.
2. Кожушко Л.Ф., Кузнецова Т.О., Судук О.Ю. Основи менеджменту і маркетингу: навч. посібник. – Рівне: НУВГП, 2016. – 291 с.
3. Лугова В. М. Основи самоменеджменту та лідерства : навчальний посібник / В. М. Лугова, С. М. Голубєв. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 212 с.
4. Менеджмент: практикум. Навчальний посібник / За ред. Овсянюк-Бердадіної О. Ф. – Тернопіль: Економічна думка, 2019. – 78 с.
5. Менеджмент та управління проектами в будівельній галузі : навч. посіб. / під ред. І. А. Ажаман, Т. В. Смелянець. – Одеса : ОДАБА, 2018. – 268 с.
6. Навчально-методичний комплекс «Менеджмент: теорія і практика» до вивчення курсу та проведення практичних занять з дисципліни «Менеджмент» для студентів економічних спеціальностей усіх напрямів підготовки та спеціальностей / Укладач: В. С. Мазур. – Тернопіль : ТНЕУ, 2015. – 200 с.
7. Опорний конспект лекцій з навчальної дисципліни «Менеджмент» для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра / Князевич А.О. – Рівне, 2020. – 38 с.
8. Стахів О. Г., Явнюк О. І., Волощук В. В. Основи менеджменту: Навчальний посібник / За наук. ред. докт. екон. наук, проф. М. Г. Бойко. – Івано-Франківськ, «Лілея-НВ», 2015. – 336 с.
9. Технології управління людськими ресурсами [Електронний ресурс] : навч. посібник / Л. Є. Довгань, Л. Л. Ведута, Г.А. Мохонько; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 4,8 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 512 с.
10. Шкільняк М. М., Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: Навчальний посібник. – Тернопіль: Крок, 2017. – 252 с.

Допоміжна

1. Актуальні проблеми економіки і менеджменту: теорія, інновації та сучасна практика: монографія. – Херсон: Олді-плюс, 2016. Кн. 4 / Е.А. Кузнецов [та ін.]; за ред. Кузнецова Е.А. – 2016. – 659 с.
2. Анісімова Л.А., Жилінська О.І. Менеджмент: практикум. Видання друге. Навч. посіб. К. : 2018. 237 с.
3. Батченко, Л. В. та Гончар, Л. О., 2019. Розвиток професійних компетенцій персоналу як основа економічного зростання. Науковий економічний журнал «Актуальні проблеми економіки», 11 (221). С. 22-33.
4. Белоус, К.В. Менеджмент. Практикум: навч. посіб. / [К.В. Белоус, О.К. Афанасьєва]; Одес. нац. мор. ун-т, Каф. «Менеджмент, маркетинг і логістика». - Херсон: Олді-плюс, 2017. - 116 с.
5. Бекетов Ю.О. Основи менеджменту: навч. посіб. / [Ю. О. Бекетов та ін.] ; Харків. нац. автомоб.-дорож. ун-т. - Харків : ХНАДУ, 2019. - 263 с.
6. Бившева, Л.О. Менеджмент. Практикум / Л.О. Бившева, О.О. Кондратенко, Мироненко Є.В.; Донбас. держ. машинобудів. акад. – Краматорськ: ДДМА, 2018. - 63 с.
7. Карлова О. А. Основи менеджменту і маркетингу: [підручник] / Карлова О. А., Плотницька С. І., Гнатенко М. К. - Харків : Друкарня Мадрид, 2016. - 227 с.
8. Краснокутська Н.С. Менеджмент : навч. посіб. для екон. спец. закл. вищ. освіти / [Н. С. Краснокутська та ін.] ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». - Харків : Друкарня Мадрид, 2019. - 230 с.
9. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів спеціальності «Менеджмент» з дисципліни «Вступ до фаху» / Уклад. І. Ю. Єпіфанова, В. В. Джеджула. – Вінниця : ВНТУ, 2019. – 32 с.
10. Основи менеджменту. Теорія і практика : навч. посіб. [колективне видання]; за заг. редакцією Г.Є. Мошека. Київ : Ліра-К, 2017. 527 с.
11. Щєблїна І.О., Грибова Д.В. Основи менеджменту: навчальний посібник. Мелітополь : Вид. буд. Мелітоп. міськдрук, 2015. 479 с.
12. Сучасний менеджмент : моделі, стратегії, технології : матеріали XXI Всеукр. щоріч. студент. наук.-практ. конф. за міжнарод. участю. 23 квіт. 2020 р. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2020. – 642 с.
13. Сучасний менеджмент: витоки, реалії та перспективи розвитку: збірник тез Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції присвяченої 66 річниці від дня народження д.е.н., професора Петра Степановича Березівського. – Дубляни, 2017. – 279 с.
14. Університетські студії : навчально-методичний посібник / Укладач О. М. Литвиненко. Миколаїв : Іліон, 2019. 176 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Будівельна галузь України – 2020. Новий порядок отримання дозвільної документації та етапи проходження дозвільної процедури. Нові будівельні норми та контроль їх виконання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://incon.com.ua/seminar/budivnictvo-2020-nov-poryadok/>
2. Мордовець А. В. Теоретичне обґрунтування напрямів модернізації системи вищої освіти України. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7113>